

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

Historia Concilii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

Ann
Clau
179

C O N C I L I U M

L A T E R A N E N S E G E N E R A L E

S V B A L E X A N D R O I I I .
S V M M O P O N T I F I C E .

H I S T O R I A C O N C I L I I .

Acta Alex-
xandri ab
eius tempo-
ris auctore
conscripta
ex codice
Vat. & script.
Alexandri
papæ apud
Radeuicum
lib. 2. cap.
51. de gest.
FridERICI.

V M Hadrianus quartus pontifex maxi-
mus, anno a Christo nato MDLIX. Ka-
lendis Septembris mortem obiisset, cardi-
nales, qui paulo post ad eligendum con-
uenerant, duos simul pontifices renuntia-
runt, alterum Rolandum Senensem, vi-
rum omni laude præstantem, qui uno ac
viginti cardinalium suffragiis electus Alex-

Radeuicus
lib. 2. cap.
62. & seqq.

xander III. fuit appellatus: alterum vero Octavianum Roma-
num, qui a tribus tantum cardinalibus designatus, pontificis no-
men ausus est usurpare. Ortum est ex hac cardinalium discordia
schisma deterrimum, quod multos annos vexauit ecclesiam. Li-
cet enim Alexander verus pontifex esset, tamen cum Octavianus,
qui Victor quartus vocabatur, apud imperatorem Fridericum
plurimum posset, ita Germanorum animos imperatoris opera sibi
deuinxit, ut etiam postquam ipse Victor e viuuis excessit, Guido-
nem Cremensem, & deinde Ioannem, qui in eius locum successi-
runt, tamquam veros pontifices coluerit uniuersa Germania. Con-
tra vero Gallia, Britannia, Hispania, & reliquæ fere omnes
prouinciæ Alexandri partes constanter susceperunt, excepta una
Italia, in qua aliæ regiones Alexandro, aliæ vero Victori sunt
obsecutæ. Præter ceteras autem multæ Galliæ Cisalpinæ ciuita-

Acta Alex-
dri citata.

ANNO
 CHRISTI
 1179.

tes nobilissimæ, cum ab imperatore Friderico iustas ob causas defecissent, ita se Alexandro pontifici addixerunt, ut nomine ipsius urbem Alexandriam ædificauerint, ac tandem victo Friderico, pestiferi schismatis extinguendi causam non leuem attulerint. Cum enim imperator Fridericus, qui bellum acerbissimum cum illis gerebat, prælio superatus esset, copiæque eius maximæ atque firmissimæ magna ex parte deletæ, adeo hac clade commotus est, ut cum ad eam multorum principum Germanorum, qui ipsi schisma obiiciebant, cohortationes accederent, paulatim respiceret, discussaque superioris temporis caligine, lucem respicere cæperit, ac denique post duodeuiginti annos, quibus apertas cum Alexandro pontifice inimicitias gesserat, se ad pedes eius supplex abiecerit, cumque illo pacem firmam & stabilem conciliauerit. Tunc Alexander, qui tot annorum spatio in maximis turbinibus ecclesiæ clauum tenuerat, cum, sedatis iam tempestatum fluctibus, summa tranquillitate frueretur, ut ecclesiæ commodis consuleret, atque ut alii pontifices procellas, quibus ipse vexatus fuerat, deuitaret, in posterum prospiciens, Concilium generale conuocauit: tum ut forma aliqua electioni pontificis apta præscriberetur, qua ambitiosorum hominum audacia & insolentia deinceps reprimeretur: tum etiam ut mores hominum schismatis & belli causa corrupti conformarentur, usura, simonia, aliaque vitia, quæ longius serpebant, auctoritate Concilii coercerentur. Accessit præterea alia causa grauissima, quæ pontificis animum valde ad hoc Concilium incitauit. Nam hæresis Catharorum, siue Publicanorum, vel Paterinorum, quæ in Aquitania fuerat exorta, in dies latius manabat, quibus permulti rudes & imperiti hæreticorum fraudibus decepti in Vasconia, & in Albegetio, & in partibus Tolosanis, fidem habebant, necesseque erat huic pesti detestabili remedium statim adhibere. His igitur causis commotus Alexander, Synodum generalem congregari iussit, ad quam non solum episcopi ex prouinciis Europæ, verum etiam nonnulli ex Asia Romam aduentarunt, ut Guilielmus archiepiscopus Tyrius scribit his verbis: Anno ab incarnatione Domini 1178. qui erat regni domini Balduini IV. annus quintus, mense Octobri, cum anno præcedenti indicta esset per uniuersum Latinarum orbem Synodus generalis, profecti sunt de nostro oriente, ego Guilielmus Tyrensis archiepiscopus, Albertus Bethlehemita episcopus, Heraclius Cæsariensis archiepiscopus, Rodulfus Sebastenus episcopus, Iotius Aconensis episcopus, Romanus Tripo-

Acta Alexandri.
 Rogerus in
 annal. part.
 poster. &
 alii.

Alexand.
 in epist. in-
 dictionis
 Concilii.
 Rogerus
 vbi supra.
 Villiel-
 mus Tyrius
 de bello sa-
 cro lib. 21.
 cap. 1. &
 alii.

Lib. 21. cap.
 26. de bello
 sacro.

litanus episcopus, Petrus ecclesie dominici sepulcri prior. Raynaldus abbas ecclesie montis Sion. Paulo post: Per idem tempus (anno scilicet 1179.) Romæ celebrata est Synodus in basilica Constantiniana, quæ dicitur Lateranum, trecentorum episcoporum, pontificatus Alexandri 20. anno, mense Martio, indictionis duodecimæ, quinta die mensis, cuius si quis statuta, & episcoporum nomina, numerum, & titulos scire desiderat, relegat scriptum, quod nos ad preces sanctorum patrum, qui eidem Synodo interfuerunt, confecimus diligenter. Hæc Tyrensis. Anno Domini 1179. Concilium celebratum fuisse affirmat etiam Rogerus, eius temporis diligens scriptor. In hoc Concilio primum pontifex statuit ad futura schismata vitanda, vt non haberetur Romanus pontifex, qui non a duabus cardinalium partibus esset electus. Rescindit ordinationes omnes a schismaticis pseudopontificibus Octauiano, Guidone, & Ioanne habitas: Anathematizauit præterea hæreticos omnes, atque illos qui ab illorum communione non se separassent, vel auxilium eis aliquo modo attulissent. Imo armis comprimendos illos esse decernit. Constituta sunt etiam multa alia, quæ sine dubio magnam ecclesie afferunt utilitatem; extantque vigintiseptem Canones, qui apud multos scriptores reperuntur, & magna ex parte in iure pontificio continentur. Episcopi quoque schismatici tum Germaniæ, tum aliarum prouinciarum, qui ab Alexandro in hoc Concilio ad ecclesie catholice unitatem recepti sunt, hac verborum formula schisma abiurarunt: Ego N. anathematizo, & recuso omnem hæresin extollentem se aduersus sanctam Romanam ecclesiam catholicam, præcipue vero schisma Octauiani, Guidonis, & Ioannis, & ordinationes eorum irritas iudico, & eis contradico, & modo, & inantea me obediturum iuro, & promitto fidelitatem sanctæ Romanæ ecclesie & domino meo Alexandro, & successoribus eius iuste intrantibus, ipsique seruiam absque omni malo ingenio contra omnem hominem secundum ordinem meum. Consilia eius quæ mihi scripto certo mandauerit, vel ipse commiserit, nulli hominum prodam, nec etiam pro periculo corporis, atque membrorum. Legatum ecclesie Romanæ honorabo, & ducam, & reducam, & inuabo expensis; sic me Deus adiuuet, & hæc sancta euangelia.

Annal. Anglic. par. poster.

Alber. Strad. in chronic. Crantzii ecclesiastica historie Saxonie lib. 7. cap. 3.